

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

n^{1/2} n 1 " 60 "n^{1/4} n — " 90 "

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

n^{1/2} n 3 "Numeri singuratici se
vind în Cluj cu 5 fleri,
într'alte locuri cu 6 fl.

RĂVAȘUL

INSERȚIUNILE SE
PLĂTESC DUPĂ MĂ-
RIMEA LOCULUI CE
OCUPĂ: FIE-CARE
cm. COSTĂ ODATĂ
10 FIL. DE 2 ORI
8 FIL. DE 3 ȘI MAI
MULTE ORI 6 FIL.

ADRESA:

"RĂVAȘUL"

CLUJ — KOLOZSVAR
JOKAI-UTCZA 6

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Slăbiciunea noastră!

De-ar vrea bunul D-zeu
Să-mi asculte dorul meu.

Vasile Alexandri.

Vreau, dragii mei Români, se Vă mai spun un lucru, care mie îmi strică inima, vreau se vă mai arăt un rău, care ne råde până la oșe.

Pre mine, dragii mei, mă dore, că nu pot se vă vorbesc odată barēm și despre lucruri îmbucurătoare, cu cari am putea să ne fâlim; dar' n'am ce face, sunt silit se vă vorbesc tot despre scăderile și despre păcatele noastre.

Pre cum, durere o știm toți prea bine, noi Români suntem un popor sêrac, n'am avut prea multe zile de bucurie. Am trăit așa-zicând mai mult tot prin întunec.

Acuma însă e lipsa cea mai mare, că dacă vrem se mai trăim, să ne deschidem ochii nostri, ca se vedem că ce este cu noi, cine și unde ne împinge pre noi! Căci de vom rămâne tot cu ochii închiși, atunci de bună samă somnul pre care-l vom dormi va fi: „*somnul cel de mörte*“, din care apoi numai la județ mai putem avé nădejde, că ne vom mai trezi.

Omul, care nu știe să se țină pe piciorle din puterile lui, isbit fiind de valurile vieții, ci se razimă numai pe alții, i-și închide ochii, nu vede cine ce vrea se facă cu el, acela nu este, nu trăiește.

Iar' dacă se va zice asta despre un popor, că este cu ochii închiși, nu vede că ce se întâmplă cu dînsul, nu vede cine unde îl pörta și-l împinge, e cu mult mai rău, căci acest popor e ca și cum n'ar fi, ca și cum n'ar trăi. De acea trebue să ne

deschidem ochii, ca se știm și se vedem, că ce ne dore pre noi.

Noi ne trudim, alergăm ziua-nóptea, lucrăm până nu vedem bine, și totuși nu avem nici un spor, nu vedem nici o ispravă, nu putem pune două cu două. Și pentru ce?... Putem tot da din umeri, putem tot lucra până ne va ieși sufletul, căci dacă umerii nostri nu-i vom pune acolo unde trebue și cum trebue se-i punem, și dacă rodul muncii noastre nu-l vom stringe în hâmbarul nostru sau în punga noastră, ci în hâmbar strein sau în pungă streină, atunci de bună samă spor nu putem avé și ispravă nu putem face.

Suntem cercetați de nenumărate lipitori, cu mulțime de cămētari și apēsători — dela Dumnezeu. Și acesta pöte pentru păcatele noastre. Aceștia ne mănă sporul, ne iau avutul nostru, unul într'un chip, altul într'altul, — azi dela unul, mâne dela altul; și acesta o fac fiind-că noi vrem, nouă ne place se fim calici.

Bietul Român zice adese-orî în necazul său, că sacul popii n'are fund. E frumos! Dar de ce nu o zicem asta despre punga și despre hâmbarul streinului, că n'are fund? Cum va fi bine dara de noi, dacă suntem așa de zêloși și așa de sirguincioși în umplerea pungii și măgăzinului strein?

În tot chipul se prädăm din pungulița noastră, care însă arc fund și dacă, după ce încă e și mică, tot iai din ea, e lucru tare firesc că iute se și golește. Și cum de ne golim tocmai într'atata punga?

Cumpărăm multe negöțe, bune-rele, cartöne, giolgiuri, nimicuri, orî avem trebuință de ele orî nu. Ne place tare bine apoi, că dacă sa golit punga, se mai luăm a țirișoră și imprumut, orî cu ce preț. De putem su-

† Artemiu Codarcea
fost protopop gr. cat. al Turzii.

porta datorica, atunci tot rodul trudei și ostenelelor noastre e pe sama băncilor; de nu putem plăti, ni-să vinde moșia și am ajuns pe drumuri. Etă dară dragii mei, că nechibzuiala noastră ne trânteste sêrăcia după grumazi.

Și asta numai din iubire față de streini, față de deapröpele nostru, care ne-ar sorbi pre noi cu avutul nostru cu tot într'o lingură de apă!

Trebue dară să înțelegem odată și noi, că de vrem să trăim, — e tare de lipsă ca să mai imputinăm din iubirea noastră față de deapröpele nostru care ne suge și ne störce. Față de töte lipitorile streine. dar mai cu semă față de jupănașul Itig și Șloim; căci aceștia fără indoială sunt niște lighiöne tare de minune, că orî și cât le-am da — din iubirea față de deapröpele nostru, — ei totuși nu vor să se sature. Ei ar vrea să le dăm și mai mult. Tot ce avem, chiar noi pe noi de ne-am da lor, nici atunci nu s'ar indestuli.

Dar să le dăm și noi tronful! Vom purta numai vestminte pregătite și făcute de romăncele noastre. De acea învățați-vă copii vostri la lucrul de mână, fetele vöstre să știe törce, țesă și cösă. Nu vom târgui mai mult fără de nici o socotelă. Bani din

FOIȚA RĂVAȘULUI.

Scrisori către un nepot.

XVIII.

Audiență la Papa Leo XIII. — Grădina Vaticanului.

Iubite Nepöte! Era Sâmbăta cea mare. Sara la cină ne spune conducătorul nostru, că mâne, în ziua întâiu a sfințelor Paști vom fi primiți în audiență. Omul acesta îmi era cuoscut de când eram teolog, căci atunci era mai mare în seminar. Se chiamă Iuliu, și e un preot förte bun. Folosindu-mă de cunoștința acesta, mă duc la el și-l întreb, cum vom fi primiți la Sfinția Sa Papa. Îmi spune, că vom fi primiți în locuința, unde șede Papa peste zi, și că vom fi așa de fericiti încât fie-care vom poté săruta mâna Sfinției Sale Leo XIII. Nu mai puteam de bucurie. Gândiam, că nu îl voi vedé nici odată pe bêtânul Leo, căci fiind așa de bêtân, de 94 ani, ușor se pöte stînge, macar că tare doriaș se-l vedé, și acum nu numai că îl vedé, ci îi și sărut mâna, ba era să-mi și audă numele Sfinția Sa de cumva un profesor n'ar fi fost vina. Acesta nu mai știa pe unde-e de bucurie, și la întrebarea Papei, de unde-e, și cum îl chiamă, nu a știut răspunde nimica. Acesta l'a făcut pe conducătorul peregrinașului să se neliniștească, și așa nu nea recomandat. Cugeta, că am lipsit dela audiență, și a voit se mă ducă a două öră mi-a fost căștigat și bilet, dar după ce i-am spus, că n'am lipsit de acolo, n'am mai mers a două-öră.

Sâmbăta sara ne spovedim, Duminecă dimineața, în ziua învierii ne cuminecăm din mâna Ilustrității Sale contelui Zichi, care e de aici din Ungaria, și slujește în jurul Papei. Înainte de cuminecare ascultăm o predică frumösă, în care ne ruga oratorul se jurăm credință sfințului Petru, Papei dela Roma, și să-i fägăduim, că nici odată nu îl vom fi necredincioși. Se cerem dela sfințului Petru piatra credinței, să ne întărescă în credință, ca se nu ne fie frică de uneltirile lumei acesteia, cari umblă și ziua și nóptea, să ne slăbescă credința.

La 10 ceasuri înainte de amiază am pornit cu toții din cortel, și ne-am adunat înaintea bisericei sfințului Petru, ca de aici se mergem în Vatican. Dinaintea bisericei ni-s'au împărțit biletele, fie-care a căpătat câte unul; fără bilet nu ar fi potut intra. Mulțimea, carea era adunată dinaintea bisericei, se uita la noi cu jele, că ei nu pot intra acum cu noi, vre-o căți-va veniseră cu noi până la pörta Vaticanului, dar vözînd aici, că ne caută biletele, au rămas supërați afară.

Prin multe chilii am trebuit să trecem, până ce am ajuns în chilia, unde era Sfinția Sa, încunjurat de vre-o 3 preoți, de doftorul său, și de un nepot al său, care era mai mare în garda, ce-l păzia pe Leo XIII.

Înainte noastră au fost primiți nește domni și dömne franceze, cari când s'au întors, plängeau de bucurie.

De odată ajung și eu în chilia, unde era marele papa Leo XIII. Un vecin îmi arată pe nepotul papei, dar eu nu l'am vözut, un altul îmi arată garda papei, și-mi spune, că gardă frumösă, ca acesta nu are nici un împërat, dar eu nu mă gândesc la acestea, ci mă uit la moșneagul, care

de 25 de ani și mai bine conduce biserica lui Christos. El e urmașul lui Petru, căruia i-a zis Domnul Christos: „Tu ești Petru și pe acesta pötră voi zidi eu biserica mea, și pörțile iadului nu o vor învinge pe ea. Paște oile mele paște mielușei mei. Tu ești pus cap al tuturor ömenilor. După cum m'a trimis pe mine Tatăl, așa te trimi și eu pe tine, se mântuești sufletele ömenilor, cari pentru acesta au se asculte de tine, au se fie cărmuiți de tine, căci tu ești în locul meu, și eu sunt Christos, Dumnezeu adevărat, și în mâinile mele sunt töte. Tu ești locțiitorul meu, tu ești vicariul meu. Tu ai se înveți pe ömeni credința cea adevărată. N'ai se te temi, că vei uita învățătura, ce ți-o dau eu, nici că vei greși-o, când vei spune-o, căci eu m'am rugat pentru acesta la Tatăl meu cel ceresc, și el face tot, ce cer eu. Eu cu tine voi fi până la capëtul lumii.“

Ce bucurie mare mi-a putut umplé inima, când am venit aici se jor credință locțiitorului lui Christos și se-i cer binecuvântarea Lui, și dacă mi-a ajutat Dumnezeu se viu slugă lui, și credincios în biserica lui Christos, al cărei cap vözut e papa dela Roma, a căruia mână o sărut eu acum cu multă cinste.

Pare că îl vedé pe moșneagul Leo XIII. D-zeu se-i ierte păcatele. Era îmbrăcat într'o reverandă de mătăsă albă, și șede pe tronul său. Era slab, numai öse și piele, și fața îi era galbină, de gândiai că e de cëră, dacă ar fi închis ochii, tot am fi gândit, că s'a stîns ca o luminare. Mâna îi era rece, dar' caldă îi era privirea, ochii lui erau ageri, și cetiai din ei, că omul acesta mai are voie se trăiască, se lucre. Toți ne-am dus pe rënd la el, ingenunchiam înaintea tronului lui, ne

bănci nu vom lua împrumut pentru fie-ce lucru ușoratic și neînsemnat, ci numai când va fi asta cu cale. Avem *băncile noastre românești*, și când ne va lovi vre-o lipsă mare numai de acolo vom lua împrumut. Sfatuți și povețe nu vom asculta mai mult dela fie-cine, să ne porțe care de care de nas. Mai bine ne vor povățui și sfătuți *preoții nostri*, păstorii nostri sufletești, și cei de un sânge cu noi, iar nu streinii. Și ei ne vor învăța bine, căci ei sunt slugitorii lui Dzeu, durerea turmei încredințate lor spre îngrijire îi va atinge și pre ei, bucuria credincioșilor va fi și a lor; căci ei sunt răspunzători înaintea lui Dzeu.

Așa vom fi numai fericiți, așa vom fi fericiți și scutiți de valurile și gâlcevicele acestei lumi stricate, dacă vom asculta povețele și sfaturile părinților nostri sufletești. Așa truda și ostenela noastră nu va fi mai mult înzădar. Nu se vor bucura mai mult streinii de rodul muncii noastre, ci noi și copiii nostri. Averea ce am moștenit-o dela părinții nostri nu va trece în mâna streinului, ci în mâna copiilor nostri. Prin asta vom da exemplu sau pildă și copiilor nostri, ca să fie oameni harnici, stringători, cruțători, oameni de omenie, iubitori de biserică și neam, temători de Dzeu.

Făcându-le aceste toate, vom arăta, că ne-am cumințit, vom arăta, că știm și putem să trăim.

„De pe deal.“

Crestături.

Congres preoțesc. Prin Iulie a. c. am dat în vileag ideea tinerii unui *congres preoțesc*. O idee nouă la noi, dar nu o idee originală, căci la alte popore de mult e pusă în prăcsă, aducând, an de an, folose mari și vrednice de dorit. Am făcut acesta din cea mai descvrșită dragoste față de poporul nostru, de biserică noastră și din sincer interes pentru soarta clerului nostru. Dând aripă ideii, ea a sburat în toate părțile, a bătat la inima și mintea tuturor, aflând pretotindenea cea mai bună primire. Avem nenumerate dovezi, că ori unde conveniau doi-trei, discutau, cu cel mai mare interes, afacerea, legând chiar și cei mai desamăgiți nădejdi mari de realizarea ei. Și lucru firesc, pentru-că o inimă simțitoare și o minte, care judecă, nu pot rămânea mute la suspinele înădușite, la plângerile și strigătele de durere, ce isbucnesc în toate părțile pentru stările deplorabile, în cari ne aflăm.

E general răul, dar cu bucurie constată, că generală e și convingerea, că trebuie făcut ceva pentru vindecarea lui. Trebuie să pășim în lucrare cu toții, ca nou curaj, nouă putere și nouă viață să se verse în sufletul ostirii oboșite. Trebuie să lucrăm toți: arhiepiscopii, canonicii, protopopi, preoții, inteligenți laici și popor, pentru-că tuturor ni scumpă și sfântă credința în Dumnezeu, a cărei lipsă pricinuesc boalele, de cari suferim.

Unirea acesta de puteri și acest amestec măreț de muncitori l'am avut în vedere, când am propus congresul preoților gr. cat. din întreaga Provință mitropolitană, ori cel puțin din Arhidieceasă. Am propus congres preoțesc și nu micșt, pentru-că lucrurile trebuie să se pregătescă, să știm noi mai întâiu ce voim și cum voim, ca atunci, când

întindea mâna, i-o sărutam, ne binecuvânta, și când ieșam, pe mulți ne năpădiau lacrimile. De 3 ori m'am întors înderpt se-l mai ved deși am știut, că acesta nu se cade, dar' inima mea nu s'a știut sătura de fericirea, că am simțit-o acum. Am fost ieșit în grădina Vaticanului vre-o 10 inși, și nu mai puteam de bucurie. Unul dintre noi, cari numai de 6 ani se întorsese din Roma acasă, ne spunea, că chiar așa e acum Sfinția Sa, cum era atunci, înainte de acesta cu 6 ani. Altul zică: „Hainele acestea mi-le-voiu pune bine, ca să-mi aducă aminte, că cu ele am fost la Leo XIII. în audiență. Eu zic cătră vre-o câțiva, să ne luăm florii din grădina Vaticanului, și să le ducem preținilor noștri de acasă, căci de bună samă, le vor fi spre mare bucurie. Unii ne-am îndestulit cu câte 2—3 vioarele, dar alții luau cum se zice cu locul, de dacă și-ar lua tot omul ce umbra pe aici atata, de bună samă s'ar închide porța grădinii pentru tot-dea-una înaintea streinilor.

Grădina nu e așa mare, dar e un lucru de tot frumos, căci se află în ea vie frumoasă, flori și arbori mirositori, pome frumoșe, locuri de preumblat, casă de flori.

Ieșind din grădină vedem, că lângă Vatican este o căsuță mică, unde păzește un ostaș italian, nu de al Papei. E casa, unde se fac bani italieni. Casa acesta e în lăuntru zidului, și ca se fie tot ce e încunjurat cu zidul acela al Papei, vrea se-o cumpere pe sama sa.

Am avut nepoțe dragă nește Paști, ca și cari nu mai cred se am în viața mea.

La revedere!

Unchiul Iob.

și poporul va fi cu noi și întrebându-ne „*ce vom face, bărbăți frați?*“ (Fap. Ap. 2. 37) se le putem da răspuns hotărît și se le știm arăta via Domnului, unde să crească stima, bunăînțelegerea și dragostea între muncitorii și care să rodască mari și mănose seceriuri pentru suflet și trup.

Noi am fost și suntem călăuzii de dorința, ca nenumai soarta clerului nostru să se îmbunătățească, ci în acea vreme să se îmbunătățească și soarta morală și materială a poporului nostru, a fiilor nostri, pentru-că nici o cinste nu vom avea, dacă vom umbla în călese și haine scumpe, dacă nu vom mai geme sub povora miseriei de azi, iar poporul va rămâne tot așa de delăsător și prăpădit în toate privintele.

„Unirea“ din Blaj sa ocupat cu multă bunăvoință și interes cu afacerea congresului. Și bine a făcut, că e foia preoților. Regretăm însă, că în timpul din urmă a început a-să mai ocupa, deși, deosebit „Unirea“ e chemată, să-și deschidă colonele nu o lună-două pentru ast-fel de lucruri, ci ani de-arândul până atunci, când se vor realiza.

Ne place, că acum sa început discuție și în „*Gazeta Transilvaniei*“, unde (nr. 252) un preot din tractul Dergei își ridică glasul pentru congres, scriind între altele: „Așa se pare, că preoțimea noastră nu poate ceti printre șire gândul și însemnătatea aceluia gând cel au cei cari au propus chiar congresul...“

Nu intrălaşăm a accentua și împrejurarea, că ținerea sinodului arhidieceșan, ce credem, că va urma fiind dorința preoțimeii întregi, nu eschide ținerea congresului și că horăririle ce se vor lua în aceasta încă vor fi sancționate, ce e drept nu de for legal, ci de un for natural puternic de opiniunea publică.

Să nu încetăm deci a lucra și agita până ce se va realiza idea congresului!

La apelul de mai sus au și răspuns cum se cuvine mai întâiu inși-și membrii comitetului.

Anume: Iosif Sterea Șuluțiu, consilier de tribunal în pens., vice-president al Asociațiunii cu 200 cor. A mai dăruit 200 exemplare din partea VI-a „*Memoriul*“ său, ce se vinde la Krafft în Sibiu cu 2-50 cor. Parteni Cosma, dir. exec., Sibiu, 200 cor. Dr. Cornel Diaconovich, I. secret. Asoc., 100 cor. Nicolau Ivan, asesor consistor., Sibiu, 50 cor. Dr. Atanasiu Măriencescu, jude de tablă în pens., 50 cor. Ioan Papiu, protopresbiter, Sibiu, 50 cor. Dr. Ilarion Pușcariu, Arhimandrit, 100 cor. Dr. Eusebiu R. Roșca, dir. semin., 100 cor. Dr. Octavian Russu, advocat, 200 cor. Nicolau Togan, protopop, 40 cor. Ilie Beu, medic, 100 cor. Dr. Vasile Bologa, dir. școl., 50 cor. Arseniu Bunea, secret. comit. granit., 30 cor. Dr. E. Miron Cristea, asesor consistor., 50 cor. Dr. Liviu Leményi, advocat, Sibiu, 50 corone.

Dacă colecta se va continua, cum s'a început, va da o sumă foarte frumoasă, ceea ce dorim din inimă.

Pentru casa națională. Comitetul „Asociațiunii“ ne trimite spre publicare următorul: *Apel cătră publicul român.*

„Adunarea generală a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la anul 1897 în Mediaș, a hotărît înființarea unui Muzeu istoric și etnografic al Românilor din Ungaria și Transilvania, și publicul român apreciând după merit însemnătatea acestei instituțiuni, a împinat inițiativa Asociațiunii cu cea mai mare însuflețire.

Toate păturile societății românești s'au arătat pătunse de convigerea, că prin înființarea așezământului proiectat de Asociațiune, generațiunea de astăzi își implinește o sfântă datorie față cu acele figuri mărețe, căror avem să le mulțămim renașterea elementului nostru (va să zică poporului nostru — „*Révașul*“) și că s'ar face vinovată de ocară posterității, dacă nu i-ar transmite neștribit moștenirea națională ce a găsit.

Acestei convingeri și însuflețiri poporului nostru pentru idealurile sale naționale, este a se mulțămii, că Asociațiunea deja astăzi, abia după 5—6 ani dela memorabila hotărîre din Mediaș, s'a și putut apuca de realizarea Muzeului nostru național.

Prin contribuiriile fondatorilor și altor donatori, prin loteria aranjată în acest scop, și în deosebi prin splendida donațiune de 24.000 corone, cu care Ilustrii bărbăți *Dr. Alexandru de Mocșonji*, presidentul Asociațiunii, și *Dr. Zeno Mocșonji de Foen*, au inaugurat o nouă serie de contribuiri, fondul Muzeului a crescut la respectabila sumă de aproape 100.000 cor., și astfel Asociațiunea — după ce s'a îngrijit cu totă precauțiunea de un plan cât se poate mai corespuzător, — a putut începe ridicarea falnicului palat, care va avea să adăpostească elenodile trecutului, produsele muncii și momentele caracteristice ale vieții naționale a poporului român din țară, și are speranța că îl va pute preda destinațiunii sale încă în decursul anului 1904.

Deore-ce însă această Casă națională, acest falnic monument cultural trebuie creat — deși cu totă modestia ce caracterisază elementul nostru, dar totuși în condițiuni demne de imponța unui popor de 3 milioane și corespuzătoare scopului urmărit, — fondurile adunate până astăzi nu acoper încă toate spesele zidirii, și afară de acea instalațiunile interne ale așezământului proiectat încă vor reclama sume considerabile.

Din această cauză Comitetul central al Asociațiunii se vede îndemnat, a adresa un nou și călduros apel cătră publicul român, invitând pe toți căli se interesază de progresul cultural al poporului nostru, ca prin marimioșe contribuiri la fondul Casei naționale, să pune Asociațiunea în posibilitate de a termina acest important așezământ național în timp apropiat și în condițiuni pe deplin mulțămitoare.

Din ședința Comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. ținută în Sibiu la 29 Octobrie 1903.

Iosif St. Șuluțiu m. p.

Dr. Cornel Diaconovich m. p.

CĂRȚI DIN TÔTE PĂRȚI.

Lunca, Decembre n. 1903. Dle Redactor! În rëndul trecut v'am scris despre starea sufletescă, în care se afla poporul din satul meu, după cele de întâiu esercitiu spiritual (deprinderi duhovnicești) și am amintit preste tot ce era la noi înainte și ce astăzi este. Am credință tare, că dacă părintele nostru sufletesc, căruia în adevăr se potrivește, să-i zică *părinte*, n'ar fi lucrat împreună cu soția sa, cu învățătorul și încă câțiva, toate cugetele cele bune ale poporului, totă durerea lui de atunci și întreaga lui hotărîre de a rumpe cu păcatosul trecut, n'ar fi avut nici o urmare bună, ci azi am sta mai rău, ca înainte de acea. Iubitul

nostru *părinte* nu sa destulit numai cu trezirea din somn a poporului, ci, având o țintă bine statorită, a muncit din toate puterile, neîngrozindu-să de stâncile și spini, ce-i vedea în drumul cătră ținta sa și neretirând nici odată în fața lor. Deosebit Dumineca a jertfit-o întrégă, din totă inima și din toate puterile sale, pentru binele poporului, neuitându-și, ca din când în când să re-putescă deprinderile creștinești.

Cel de întâiu lucru i-a fost, să înființeze o *reuniune de femei*, a cărei țintă a fost și este îngrijirea de frumșea casei Domnului, desvoltarea și întărirea bunelor moravuri creștinești în familii și ajutorarea săracilor și bolnavilor. Înființarea acestei reuniuni n'a fost lucru ușor. Atât pre el, cât și pre ceialalți soți de muncă ai lui i-a costat foarte mult. Trebuia să predice: să îndemne, să învețe și cerceteze o mulțime de case, pentru-ca propusul să nu i-să zădărnicească, și ca, cu vremea, să înroleze pentru toate femeile sub steagul reuniunii „*Sfânta Maria*“, ce o avem și a cărei comitet în 1 Novembre a. c. și-a ținut adunarea lunară.

Înainte cu 14 ani, de când avem statute aprobate, societatea noastră era săracă și în avere și în membrii, deși la început fie-care membru era și este îndătorat să dea câte o metretă de grâu, ori ecucruz; iar cei mai săraci jumătate atata, dar fiind satul mare și dând Dumnezeu în mai mulți ani rodă bună la hotar și în urma stăruinții părintelui și deosebit a Dómnei preutese, care e presidentă și a învățătorului, secretarului reuniunii, după câțiva ani era mare rușine, dacă vre-o femeie nu era membră în reuniune. Și fiind în fruntea societății tot femei înțelepte și cu inimă curate, cari mai bucurosi ar fi pus din a lor, de cât să audă bănuială, că ar fi păgubit reuniunea macar și numai cu un grăunte, ori cu un filer, nu sa întemplat nici când, că cutare membră se nu plătescă tacsă fundamentală ori tacsă anuală de câte 40, 20 ori 10 fileri, ce pentru fie-care o hotărăște comitetul, an de an. Mai mult a ajutat la sporirea averii dăruirea, ce a făcut-o înainte cu 8 ani ved. *Sofia Băcan*, ierte-o Dumnezeu! Ea, neavând neamuri mai de aproape, a lăsat reuniunii averea sa, anume 15 jug. de loc și o casă frumoasă. Acesta avere, în 3 ani după olaltă, au lucrat-o femeile, cheltuind singur numai pentru lucrurile, ce ele nu le precepeau ori nu erau în stare, se le îndeplinescă. Acum să dă în arândă.

În forma acesta a crescut averea, care în pământ, bani și bucate trece peste 20 mii corone, deși sa spesat mult cu înfrumșetarea bisericii, care e ca un păhar de curată și înfrumșetată cu toate cele de lipsă. Nu vezi la noi în biserică pânză de paingeni, prav. tină uscată, icone diforme și fără nici o însemnătate biblică, nici odăjdii necurate și rupte ori mășarițe și alte albituri neșpălate, ca în multe locuri, ci toate sunt cum trebuie să fie în casa cea sfântă a Părintelui cereș. Cheluit'a societatea cu ajutorarea săracilor, a bolnavilor și cu copii de săraci, așezați prin oraș pre la măiestrii.

Decât averea, ce o are și decât ajutorele, ce le-a dat, e mai prețioasă averea, ce a câștigat-o prin îndreptarea moravurilor, întărirea în credință și alipirea poporului de biserică și neamul lui, ce sa ajuns prin învățăturile și desele îndemnări, ca femeile se fie blânde, bune, harnice, cu frica lui Dumnezeu, cu credință cătră soții și copii lor; curate în fapte și simțeminte, răbdătoare, cruțătoare și ca din casele și curțile lor să facă câte un colțisor de raiu pacinic și îndestulit, unde să se dorască căsenii și se aibă plăcere, ca se stee; unde binele nu îngânfază și nefericirile sorții nu alungă nădejdea. Pre lângă îndemn și învăț au fost și faptele. Dacă în o casă a fost ori este bolnavă femeia, presidenta îngrab' a lăsat și lasă și acum, ca pre rënd mai multe membre a reuniunii, s'o cerceteze, și să-i aline durerile și imputineze grijile prin curățirea în casă, pregătirea mâncării și spălat. Acestea însă numai atunci să întemplă, când în casa bolnavului nu se află altceva, ca să îndeplinescă lucrurile acelea. Dacă bolnavul e de tot sărac, reuniunea să îngrijește de el din averea sa de toate chiar și de medic. De sine înțeles, că nu este bolnav, care să nu fie cercetat și de Dómna preutesă. Când băntuie boale lipicioșe, bolnavii să duc în casele rămase de, fie iertată, lelea Sofie, unde 2 chilii anume sunt rënduite pentru ast-fel de întemplări și unde sunt îngrijii ca și într'un spital. Grijitorului i să dă locuință și grădină frumoasă dela casă, iar în vremea când sunt bolnavi i-să plătește, după cum sunt de scumpi lucrătorii.

Să întemplă și acea, că cineva pentru bôla ori din altă nefericire nu poate să-și secere holdița, ori să-și sape ecucruzul, când membrele nenorocului, Dumineca după amiază, isprăvesc lucrul nenorocului prin ce-l scapă și de grijii și de daune mari. Chiar și în anul acesta au fost câte-va casuri.

Mult a făcut reuniunea și pentru băieții săraci trimiși se învețe măiestrie. Datu-le-a haine și bani pentru înscriere la școlă.

Dacă luăm în socotință toate acestea, nu trebuie să prindă mirarea pe nimenea, că la noi sunt atâtea lucruri bune pre lângă reuniunea de femei, că liniște și îndestulare, credință și dragoste creștină sunt sălășluite pretotdeauna, și că am ajuns acolo, de nu petrecerile și hrana trupescă pricinuesc cele mai mari bucurii, ci cugetul, că în unire și bunăînțelegere lucrăm mântuirea noastră sufletească și binele nostru pământesc. Și nu e mirare, că în fața atâtor binefaceri și cei mai stricați încă s'au muiat și și-au plecat grunzul lor în jugul ușor al împlinirii poruncilor Domnului.

Gedeon.

Diecesa Gherlei, 1 Nov. 1903. Comuna curat românească, Feleacul săsesc — tractul Bistriții, deși s'eracă și necăjită, ca toate satele noastre din părțile virdice transilvanene sub conducerea bună și înțeleptă a bravului său preot Michail Baciū și a domnului curator Ștefan Todoran proprietar în locul bisericuții celei s'eracăcioase și mici de lemn și-a rădicat o frumoasă biserică de piatră și cărămidă. Sfințirea ei s'a făcut Duminecă, în 22 Novembre st. n. în fața unei mulțime mare de popor de toate confesiunile din satele din prejur și-a unei cununii frumoase de inteligență mai cu semă preoți și învățători.

Sfințirea s'a săvârșit prin delenatul episcopesc din Gherla Reverendissimul Domn canonic *Dr. Octavian Domide* — de față fiind și M. O. Domn protopop tractual al Bistriții, *Gerasim Domide*. Au luat parte activă 13 preoți: *6 din tractul Bethleanului*: Simion Popan din Figa, Ioan Botean din Nușfalău, Pompeiu Făgărășan din Tenu, Grigore Rus din Odorhei, Augustin Chereșeș din Bendii, Ioan Nagy din Rușuri, — *3 din tractul Bistriții*: Michail Baciū la conducerea corului format de densusul din credincioșii săi, Alesandru Anca din Cirașeș și Tôder Moldovan din Măgeșuș, — *2 din tractul Buzei*: Elie Gordon din Bidiu și Todor Nichi din Jimbor, — *1 din tractul Sămargiții* Paul Salvan. — Reverendissimul Domn Dr. Domide a ținut 2 predici: una de rămas bun dela biserică veche unde sa făcut titrosul, mutându-se odăjdile sacre în noul Sion și una la sfârșitul liturghiei în noua biserică. Canonicul Domide, când vorbește te răpește și când cântă, te încântă și n'ar face rău preoții cari l'au auzit dacă l'ar imita: în predici luânduși materia din viața poporului, iar la sfințirea apei întrebându-l melodia de diusul întrebuintată.

După îndeplinirea celor sante a urmat banchet în școala cea veche — închisă astăzi — unde au fost și toaste. Rdss. Domn canonic Dr. Domide a toastat pentru Papa și Maiestatea Sa; M. O. Domn protopop Gerasim Domide pentru I. S. Sale Metropolitul și Dr. Ioan Szabo, episcopul diecesan; Simion Popan pentru delegatul episcop și pentru protopopul tractuale; Ioan Botean pentru preotul local Michail Baciū, curat prim Ștefan Todoran, poporul din Feleac și pentru profesorul din Năsăud, unde au studiat preoții cei mai mulți, cari rădică astăzi biserică de piatră.

După banchet a urmat petrecere cu dans, până în demineța zilei din 23 Nov.

Resultatul Material dela banchet a fost 104 cor., dela petrecere 43 cor. și 2 cor. suprasolvire, — dar neasemănat mai mare a fost *resultatul moral*, ce l'au produs în inimile noastre *noul Sion* al Domnului din Feleacul săsesc și predicele canonicului Dr. Octavian Domide din Gherla...

Asupritul.

DE PESTE SEPTĂMÂNĂ.

Din vreme rugăm pe iubiții nostri cetitori să-și înoiască abonamentul și să ne câștige abonați noi între cunoscuții săi. In deosebi rugăm pe Onorații Frați Preoți să lățească „Răvașul“ — adevărată foie poporală, creștină, — printre credincioșii săi. Abonamentul e: 3 cor. 20 fileri pe an.

— **Cronica politică.** În locul obstrucției, care era să devie de tot scandalosă, a intrat o pauză de armistițiu. La inițiativa lui Kossuth Ferencz, vecinul agent, s'a pornit o acțiune de pace și împăcare. Dar nu știm cum se va sfârși cu acest colț azuriu al orizontului furtunos și noros. Pe Kossuth Ferencz l'au desavuat chiar omenii lui. 25 bărbați au fost pentru pace, 25 contra. În urma acestui vot el a abzis de nou de presidenția partidului său.

Se așteaptă cu încordare, cum se va sfârși această nouă încercare de pace.

— **Episcopul Orădii-mari**, S. Sa Dr. Demetriu Radu, a fost primit în 27 Novembre n. în audiență la Papa, dimpreună cu fratele său Iacob. Noul episcop al Orădii, fiu al Romei, a fost foarte bine primit de Papa Piu X. Audiența a ținut peste 1/2 oră.

— **Tîrg de vite în Cluj.** În locul tîrgului din 1 Nov. n. care nu s'a fost ținut din pricina bôlelor, cu învoirea ministrului, se va ține în 10—12 Decembre un nou tîrg de vite în Cluj, după ce acum au încetat bôlele între vite.

— **Vineri**, în serbătorea *Intrării în biserică*, se va începe în biserică din Totelec o serie de predici, împreună cu exerciții spirituale pentru popor.

— **Familia unui preot.** Cetim în „Drapelul“: Părintele Alesandru Crăciunescu parochul vrednic din Sat-Chinez (comitatul Timiș) are trei fii și acum l'a ajuns fericirea rară să-și vadă pe toți

trei doctori. Sâmbăta trecută (21 Nov. n.) a fost promovat cel mai tiner fii, adevă *Cornel* la rangul de doctor în științele juridice la universitatea din Cluj. Cel mezin, *Aurel* (actualmente profesor la institutul teologic gr. or. din Sibiu) a fost promovat la 1901 doctor în teologie la universitatea din Cernăuți și cel mai mare, *Alesandru* (actualmente medic cu bun nume la Băile Erculane) a fost promovat la 1898 doctor în medicină la universitatea din Viena. Notăm, că toți trei frații au ajuns supremul grad academic în etatea de 24 ani! Cine poate descrie bucuria vrednicului tată?! Dar și totă a fost om harnic la studiu. Bătrânul paroch a studiat științele juridice la facultatea din Pojon și a dat esamenul de judecător. A servit ca oficer la regimentul Nr. 61 și ulterior a intrat în tagma preoțescă. Tată brav și fii bravi! Notăm mai departe, că soția celui mai mare fii, a dlui Dr. Alesandru Crăciunescu, a luat *diploma de medic destins*, iar cumnata medicului este *medic-operator* cu renume. Din 7 membri ai familiei unui preot român dela sate au obținut 6 cele mai înalte diplome.

— **D. Dr. Mihai Brădicean**, tiner avocat, și-a deschis cancelarie în Caransebeș.

— **Premiile Academiei.** Ziarele din București publică lista cărților intrate în estan la premiile Academiei. Intre ele nu observăm cărți dela noi, decât două: „*Istoria liceului din Brașov*“, de Andrei Bărsăneanu și „*Clipe de repaus*“ de Sorcova. D. Dr. A. Bunea, se vede, n'a mai trimis cartea sa cea mai nouă la premiul „Academiei“, pentru felul cum au fost tractate celelalte cărți ale sale în anul din urmă.

— **În Turda** a fost numit administrator protopopesc interimal în locul repausatului Codarcea, M. On. D. N. Rațiu parochul din Turda-veche, care nu de mult a fost instalat, între manifestările de bucurie ale tuturor, ca paroch al acestei parochii centrale al orașului Turda.

— **„Călimdarii practici“** din Lugoj, este cel mai mare, mai bogat, mai ieftin și mai bun călimdar la noi. Cu deosebire pentru omenii bisericei, preoți, cantori, curatori, e de mare preț. Cuprinde tipicul bisericesc pe *ficcare zi*, și întreg *șematismul bisericei române* de ambele confesiuni — ce până acum nicăiri nu s'a aflat la olaltă. Pe lângă toate acestea are o bogată parte literară și instructivă, cu fond moral și religios național. Cu un cuvînt e călimdar cu adevărat practic și costă numai 50 fil. plus porto. Se poate căpeta și la administrația Răvașului.

— **Două reuniuni noue** s'au înființat în Turda. Anume în 29 Nov. s'a ținut adunare bisericească la parochia din Turda veche sub presiul M. On. D. N. Rațiu, paroch și adm. protopopesc, și s'a hotărît înființarea unei reuniuni de înmormîntare, și a unei reuniuni pentru înfrumusețarea bisericei. Președintele celei dintăi s'a și ales în persoana dlui Dr. Eugen Pătăceanu. — Totodată s'a decis, că în 1 Ian. v. la anul nou, să se așeze în biserică portretul ctitorului *Basiliu Rațiu de Nagylak*, întemeietorul bisericei din Turda veche, care e cea mai mare și mai la loc de frunte așezată biserică românească în Turda. Bas. Rațiu, fost canonic în Blaj, era de naștere din Turda, și mai pe urmă a fost și protopop al Turzii, căreia i-a zidit această a doua biserică în mijlocul orașului.

— **Iubileul diecesei Gherlei** s'a ținut în 24 Nov. n. în cerc de tot restrîns, în centrul diecesei și pe la parochii. S'a servit adevă liturgie de mulțămîntă — și atîta. Totul a rămas așa de neobservat de lumea mare, ca și când nu ar fi fost un iubileu. Dacă vicarul Maramureșului T. Budu, nu publica un articol ocașional în „Unirea“ nici nu știam — că serbarea iubilară mult așteptată — a trecut deja.

— **„Magyar Szó“** organul banffy-sto-tiszaist din Budapesta — care într-o vreme ațîta zilnic pe cetitorii săi cu preținse „nemzetiségi túlkapások“ — iarăși începe meseria sa meschină. În numărul său de Mercur (2 Dec. n.) atacă „Răvașul“ și mai ales pe editorul „Răvașului“ dl Dr. Dăianu, pentru un inserat, prin care se caută 1 boltaș, 1 faur și 1 rotar român într-o comună românească. Nu merită ori care „Schreib-mozicz“ din Budapesta să ne ocupăm cu insinuările sale perfide — fie el jidan ori român. Destul se spunem că fiecare aserțiune a numitei foi despre proprietariul „Răvașului“ e minciună, afară de una: „sub numele de Răvașul a pornit o foie creștin-socială. Acesta e cea dintăi foie creștină socială românească.“ — Curios altfel a ști, că în același număr, și pe aceeași pagină, în care atacă pe dl Dr. Dăianu, numita foie laudă pe dl Vas. Goldiș, dela Arad, aperiându-l de invinovățirea, ce i-s'a făcut, că ar fi un plagiator.

— **„Voința Bistriței“** atacă într'un mod deosebit de vehement „Călimdarii practici“, pentru că între înserate are și de cele unguerești. Nu înțelegem această pornire pătimașă contra unei cărți noue, și în felul său foarte bună — pentru inseratele plătite ce i-sau adaus. Dar „Voința“ nu publică și ea inserate unguerești? Apoi ce deosebire

între felul, moderat și fin, cu care tratează într-o materie analogă, însă cu mult mai gravă pe „Trib. Pop.“ și cel aplicat la Căl. practic! Sperăm, că tinera foie, după ce va afla, că Căl. pract. e întreprinderea foarte practică a unui preot român tiner și foarte distins, care nu face tertipură — admisibile după „Voința“ — ci a muncit și muncește cinstit, — va grăbi se repare nesocotitul său atac, a cărui violență în raport cu tonul față de „Trib. Pop.“ e chiar suspectă.

— **† Artemiu Codarcea.** În nrul 34 al „Răvașului“ am scris despre mórtea și înmormîntarea protopopului A. Codarcea din Turda. Dăm astăzi și chipul acestui venerabil preot, care în flórea bărbăției a fost răpit de cruda mórte spre paguba bisericei și spre nemângăiata durere a familiei sale. Să fie nemângăiaților săi ca o alinare faptul că în cinste a trăit și murit, și cu cinste va trăi amintirea lui, ca unui muncitor credincios în via Domnului. Născut în 25 Iuliu 1850, în Orșiu secuiesc, repausat Codarcea a studiat gimnasiul și teologia în Blaj. Chirotonit în 1873 fu trimis preot în Aschileul-mare, unde la 1876 fu numit și administrator al tractului protopopesc, numit al Milanoului, care în 1878 se desființă. În 1896 fu numit viceprotopop al Giurgeului, iar în 1898 protopop al Turzii. Într'un numer mai apropiat vom da și chipul parochului Tamaș din Grind, care încă în viață făcu o fundațiune culturală de vreo 20,000 coróne. Unii ca acești bărbați trébue să-și cunóstem mai de aproape; și dacă nu în viață, cel puțin după mórte să le dăm cinstea de care s'au învrednicit cu faptele lor.

— **Pentru biserică cea nouă** din Cluj au mai dăruit: Todor Babu 1 cor. Simeon Tripon 5 cor. și Ioan Popa (Cluj) 4 cor. — Domnezu să le resplătescă.

— **Pădure de vînzare.** În Arghis se va licita în 8 Dec. n. dimineța la 10 óre 2 jug. și 124 stângini □ pădure de goron, care este proprietatea bisericei. Condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parochial în Arghis (Argyas, p. u. Magyar Nagy-Zsombor). Prețul de strigare este 280 coróne.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE.

Au apărut:

— **În editura institutului tipografic „Ideal“** din Hunedóra (A. P. Barcianu) au apărut 3 calendare pe anul visect 1904 și anume:

Calendarul sfânta treime. Cuprinde 120 pagini și 47 ilustrații. Prețul 20 cruceri.

Calendarul feranului. Cuprinde 112 pagini și 33 ilustrații. Prețul 20 cruceri.

Calendarul „Bunul econom“. Cuprinde 96 pagini și 20 ilustrații. Prețul 15 cruceri.

Dintre ilustrațiile bine reușite ale acestor trei calendare amintim portretele: Andrei baron de Șaguna, Carmen Sylva, episcopul Pavel, Vasile Alecsandri, Alesandru Ioan Cuza, Ioan C. Brătianu, Papa Leon XIII, regele Alesandru de Sârbia și regina Draga.

Călimdarele conțin, afară de partea calendaristică, biografii, descrieri, proverbe, rugăciuni, poezii, povestii, povești pentru economii etc.

Altcum cuprinsul e mai tot acela în toate trei, numai învelitorea și prețul e deosebit.

— **Literatura anului acestuia** e deosebit de bogată în călimdare. Pe lângă cele vechi și cunoscute au mai apărut nu mai puțin ca 5 călimdare noue. Noi recomandăm pentru preoți, învățători și cantori: *Călimdarii practici* dela Lugoj, care cuprinde tipicul fie-cărei zile, și întreg șematismul ambelor metropolii române. E și cel mai mare călimdar românesc. Pentru preoți e recomandat și *Călimdarii Unirei*, din Blaj.

Pentru țărani cu mai puțină învățătură e bun *Călimdarii Poporului* din Sibiu și *Călimdarii Poporului Român* din Budapesta, și altele, după gust.

— **Carte de compunere** pentru școalele primare în două cursuri concentrice, întocmită pe baza noului plan de învățămînt de Iuliu Birou, învățător.

Cursul I., pentru bieniul II., clasele III. și IV., costă 50 fileri.

Cursul II., pentru cl. V.—VI., costă 1 corónă.

Aceste două cărți sunt de folos mai ales învățătorilor, ca ajutóre. Se pot procura dela autor în Ticvaniu-mare, p. u. Kakova (Bănat.)

Posta Redacțiunei.

„Din popor.“ Am primit-o și se va publica. E un început care făgăduiește mult. Vei vedea îndreptările ce am făcut și țile vei însămna pentru viitor. Ai inimă simțitoare, dar une ori scapi de înfrurirea inimei, și atunci espunerea schiopătează. Caută se vorbești poporal, cu cuvinte și frase „din popor“ și se scrii cum vorbești. Avem nădejde că, ne vom mai întâlni. În privința stilului observă pe d. „Petru S.“ — și vezi cât de dulce curge vorba lui. Curaj și înainte! — **Unor corespondenți.** Vă cerem scuse dacă scrisorile nu vi-sau publicat întregi. Am pățit una neplăcută și ne mai pățită. Două epistole trimise tipografiei — în 27/XI și în 1/XII s'au pierdut. În ele erau mai mulți articoli și corespondințe gata de tipar. Perzându-se, și neputându-le da încă de urmă, am resumat rapórtele după memorie. — Dlui Aug. Foltușiu, Sibiu. Este comuna Aghires (Egeres) — posta în loc. Adresăz-ate On. J. Mihalca paroch gr. cat.

Moldovan (Bail)

Dela Tipografia „Aurora“ A. Todoran in Gherla Szamosújvár

să pot comanda următoarele

Calendare pro 1904.:

Amicul Poporului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
 Posnașul, calendar umoristic 50 fil. + 10 fil. porto.
 Calendarul Săteanului. Preț. 25 fil. + 5 f. porto.
 Calendarul Practic. Prețul 50 fil. + 30 f. „
 Cartea Săteanului. Prețul 60 fil. + 10 f. „
 Calendarul Poporului Român 40 fil. + 10 f. „

Tot de aici se pot comanda:

Idei pregătitoare la pedagogia de Petru Span. Prețul 3 cor. + 10 fil. porto.
 Povestii pentru anul I. școlar de Petru Span. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.
 Treptele formale ale învățământului de Petru Span. Prețul 1 cor. 60 fil. + 10 fil. porto.
 Legea Comunală (art. XXII) 886. Edit. cea mai nouă de Pavel Rotariu. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.
 Legea despre alegerea deputaților la dieta țării (Art. XXXIII. din 187.) de Pavel Rotariu. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto. 2-3

Pentru sezonul de toamnă și iarnă
 recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de toamnă și iarnă.

Căpături de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

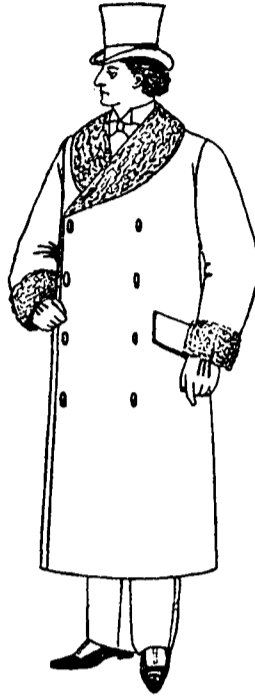
Bunde de oraș.

Căpături economice, cupțușite cu stofă ori blană.

Căpături danese de pele de cerb, cupțușite cu flanel ori blană.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comanda din provincia ca măsură e destul a trimite o haină veche. 28 (3-)

„THE STANDARD“

— fundată în anul 1825. —

Efectuește
asigurări de viață
 pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual
 Coróne: **32,000.000**—
 Dividende solvite
 Coróne: **170,000.000**—
 Avere proprie
 Coróne: **260,000.000**—
 Despăgubiri de viață
 Coróne: **520,000.000**—

Agentura generală pentru
 Transilvania:
 Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.
 Filială pentru Ungaria:
 Budapesta, strada Kossuth-Lajos
 nr. 4. în palatul Standard.
 (Casa proprie).
 Centrala generală:
 Edimburg. (Anglia.) 18, 19—

Oleul auzului!

preparat de vestitul medic suprem și fizic Dr. G. SCHMIDT delatură în grabă și radical asurdeală vremelnică, cursul urechilor, vijăitul urechilor și auzul greu, chiar și în casuri învechite. Se poate căpeta în sticle à 3 Marce 50, dimpreună cu instrucția de folosire, dela apoteca lui Dr. Emil Rothschnek Debreczen.

O carte
 CU
 adevărat
 bună!

„Mama S-tului Augustin“

de

Emil Bougaud,
 episcop frances

Tradusă de „SALBA“ clericilor români din Budapesta și tipărită cu îngrijirea și cheltuiala d-lui

Dr. E. Dăianu.

Aceasta carte a fost recomandată de Pr. Ven. Consistor Metropolitan din Blaj prin circularul III. din 1902.

„Părinții vor învăța din această carte cum să-și cunoscă și împlinescă sublima lor misiune de îngrijitori și crescători ai fiilor lor în conformitate cu voința dumnezească și cu adevăratul bine al pruncilor; era fi se vor convinge, că învățăturile și sfaturile bune primite dela părinți în pruncie le sunt ca și o lumină nestinsă și îndreptar între vicisitudinile vieții; pre cum și că iubirea și grija părintească ca și un ânger păzitor le urmărește toți pașii și îi scapă de multe pericole și în viața lor de mai târziu. Din acest motiv așteptăm ca Ven. Cler să atragă atențiunea poporului credincios asupra acestei cărți folositoare, care nu ar trebui să se lipsescă de pe masa nici unei familii creștine, cu atât mai vârtos, că în limba română avem de tot puține cărți de acest soi.”

Blaj, din ședința consistorială ținută în 11 Ianuar 1902.

Victor Mihályi de Apsa
 Arhiepiscop de A.-Iulia și Făgăraș.

Prețul:

Broș. 3 cor.

Legat 4 cor.

Se capătă

la

Administrația

Révașului

Cluj, Jókai u. 6.

AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCEI DE ASIGURARE

„TRANSSYLVANIA“

primește și efectuește oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murș-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmăr, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și esplosiunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obișnuite, anume: capitale pentru casuri de morțe, pe viață, de zestre, rente etc.

ASIGURĂRI POPORALE fără cercetare medicală până la 1200 coróne.

Asigurări pe cheltuielile înmormântării, contra grindinei, sămănăturii de tot felul, nutrețuri etc.

„TRANSSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619-84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162-98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10-2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară de la

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, plața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și de la agenturile locale și ceruiale din comunele mai mari. 10, 27—40

Wilhelm Ignác

ingenieur

Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de
măsurare de pământ,
mappare,
arangeare de posesiune.

După acord marchează linia
 căii ferate normale ori
 înguste.

Prețuește moșii, esoperează
 și valorează patente, pre
 lângă onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite
 la adresa de mai sus.

21—50.